

4. Stemmesedlerne

De nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning er i henhold til § 43, stk. 4, i lov om valg til Folketinget (folketingsvalgloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006, fastsat i bekendtgørelse nr. 651 af 19. juni 2007 om stemmesedler til brug ved folketingsvalg.

Reglerne om stemmesedlerne er ændret i forhold til de regler, der fandt anvendelse ved folketingsvalget den 8. februar 2005. Ændringerne – ud over redaktionelle ændringer – består i, at vejledningsteksten øverst på stemmesedlen ikke mere skal afgrænses opad ved en fed vandret streg (bekendtgørelsens § 2, stk. 3), samt at den fede, vandrette streg, der adskiller vejledningsteksten fra det øverste partifelt på stemmesedlerne – dvs. den fede vandrette streg, hvormed det øverste felt (feltet for A. Socialdemokratiet) begyndes – skal gøres dobbelt så fed som de fede vandrette streger, der i øvrigt afgrænser de forskellige partiers felter (bekendtgørelsens § 3, stk. 2).

Formålet med disse ændringer var at mindske risikoen for, at vælgeren sætter kryds ud for vejledningsteksten i stedet for ud for et parti- eller kandidatnavn med den virkning, at stemmesedlen bliver ugyldig, jf. nærmere nedenfor i afsnit 4 om de ugyldige stemmesedler.

På stemmesedlerne for 5 opstillingskredse var vejledningsteksten imidlertid fortsat afgrænset opad ved en fed vandret streg. Stemmesedlerne for 25 opstillingskredse opfyldte ikke kravet om, at den øverste fede, vandrette streg, der adskiller vejledningsteksten fra det øverste partifelt på stemmesedlerne, skal være dobbelt så fed som de øvrige fede, vandrette streger. Stemmesedlerne for 9 opstillingskredse var blevet forsynet med et tomt felt under den øverste, dobbelt så fede streg, mens stemmesedlerne for 6 opstillingskredse var blevet forsynet med en tynd, vandret streg i rubrikken for partibogstav og partinavn. De nævnte ændringer vedrørende anførelse af vejledningsteksten på stemmesedlerne er således ikke iagttaget henholdsvis ikke korrekt forstået af alle valgbestyrelser. Misforståelsen af de nye regler kan hænge sammen med, at den illustration af de nye regler i form af et udsnit af en fiktiv stemmeseddel, der indeholdes i bilag 4 til vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, ikke illustrerer de nye regler korrekt.

I øvrigt bemærkes, at der blandt valgbestyrelserne hersker en ikke ubetydelig variation i henseende til vurderingen af, hvornår en streg er »fed« henholdsvis »halvfed«, hvilke begreber anvendes ved beskrivelsen af reglerne om udformning af stemmesedler til brug ved folketingsvalg. Stregykkelser, der af nogle valgbestyrelser anvendes til halvfede streger, anvendes således af andre valgbestyrelser til fede streger.

Kandidaternes navne skal som hovedregel opføres i én kolonne. I tilfælde, hvor der til valget er opstillet et så stort antal kandidater, at stemmesedlen vil blive uforholdsmæssig lang, såfremt kandidaternes navne anføres i én kolonne, kan valgbestyrelsen beslutte, at kandidaternes navne inden for hvert partifelt skal opføres i to eller flere kolonner. I så fald skal kolonnerne adskilles fra hinanden af meget fede, lodrette streger (bekendtgørelsens § 9, stk. 2), da det er vigtigt at sikre, at de to kolonner er så skarpt adskilte, at det tilstrækkelig tydeligt fremgår, at et kryds sat til venstre for midterstregen er et kryds for kandidaten anført i venstre kolonne og ikke for kandidaten anført i højre kolonne.

For 25 opstillingskredse er fremstillet stemmesedler med kandidaternes navne i to kolonner, heraf for 11 af de 12 opstillingskredse i Københavns Storkreds, for 2 af de 12 opstillingskredse i Sjællands Storkreds, for 9 af de 13 opstillingskredse i Sydjyllands Storkreds og for 3 af de 11 opstillingskredse i Vestjyllands Storkreds. Det er en betragtelig stigning i forhold til sidste valg i 2005, hvor det blot var en enkelt valgbestyrelse, der havde fået fremstillet stemmesedler med kandidaternes navne i to kolonner. Stigningen i antallet af stemmesedler med kandidaterne anført i to kolonner er utvivlsomt en følge af valgkredsreformen, der bl.a. har medført, at antallet af opstillingskredse og dermed også antallet af kandidater i de enkelte nye storkredse generelt er øget sammenlignet med antallet af opstillingskredse og dermed antallet af kandidater i de tidligere stor- og amtskredse.

Til illustration kan nævnes, at stemmesedlerne for de 4 opstillingskredse i Sydjyllands Storkreds, hvor kandidaterne var anført i én kolonne, varierede i længde fra 67 cm til 83 cm. Den længste stemmeseddel var stemmesedlen for Sjællands Storkreds, 4. kreds, Næstved, der var 96 cm lang, og hvor kandidaterne ligeledes var anført i én kolonne.